

Handläggare
Carina Cronwall
Telefon: 0850822310

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2017-09-21

Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat ut Stadsledningskontorets förslag till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad på remiss. Barnkonventionen slår fast att barn är individer med egna rättigheter och syftar till att ge alla barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Förslaget till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad utgår från barnkonventionen och syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra flickor och pojkars levnadsvillkor. Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska, så långt som möjligt, tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda.

Förvaltningen är positiv till att staden antar ett stadsövergripande program för barnets rättigheter och inflytande men betonar vikten av stöd från kommunstyrelsen med utbildning, implementering av praktiska verktyg i arbetet och framtagande av indikatorer. Förvaltningen är tveksam till innebörd och formulering av punkten 2.5 i programmet ”Alla barn ska ha god psykisk hälsa”.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom Avdelningen för social omsorg med stöd av Avdelningen för samhällsplanering och Förskoleavdelningen. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgrupp den 5 september 2017 och i förvaltningsgruppen den 12 september 2017. Rådet för funktionshinderfrågor får information den 14 september 2017.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat ut Stadsledningskontorets förslag till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad på remiss till stadens samtliga stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag. Remissinstanser är även KS råd för funktionshinderfrågor, Unicef Sverige, Rädda Barnens Ungdomsförbund Stockholm, BRIS, Barnombudsmannen, ECPAT, Sveriges ungdomsråd, Barnrättsbyrån Stockholm, Fryshuset Stockholm, RFSL Ungdom Stockholm, Ensamkommandes förbund Stockholm, Friends och RBU Stockholm.

FNs konvention om barnets rättigheter och barnets rättigheter i Sverige

Barnkonventionen slår fast att barn är individer med egna rättigheter och syftar till att ge alla barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals.

Barnkonventionen innehåller olika slag av rättigheter, dels medborgerliga och politiska, dels ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Barnkonventionen tar också särskild hänsyn till barnets utsatthet och sårbarhet.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet, men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas när det gäller frågor som rör barn. I artikel 2 framkommer principen om att barnets rätt inte får diskrimineras. Artikel 3 avser principen om barnets bästa i främsta rummet. Artikel 6 omfattar den grundläggande principen om barnets rätt till liv och utveckling. I artikel 12 fastställs principen om barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.

Riksdagen beslutade 2010 utifrån åtagandena i barnkonventionen om en strategi för att stärka barnets rättigheter. Strategin syftar till att stärka barnets rättigheter i Sverige och är en utgångspunkt för

offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter.

I januari 2018 förväntas barnkonventionen bli svensk lag.

Förslag till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad

Förslaget till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad utgår från barnkonventionen och syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra flickor och pojks levnadsvillkor.

Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska, så långt som möjligt, tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda. Programmet anger inte specifikt vilka nämnder och bolagsstyrelser som ska göra vad. Verksamheterna ska i sin ordinarie planering själva konkretisera vilka aktiviteter de behöver genomföra inom utpekade fokusområden för att nå stadens mål. I programmet framhålls vikten av samverkan mellan aktörer inom olika verksamheter.

I programmets första del beskrivs vilka utmaningar som finns när det gäller barns rättigheter och inflytande och vad staden strävar efter att uppnå när det gäller barns rättigheter.

Den andra delen av programmet fastställer stadens övergripande inriktning med arbetet och pekar ut fem fokusområden som är prioriterade för staden att arbeta med.

Övergripande inriktning

I Stockholm får alla barn oavsett bakgrund och förutsättningar sina rättigheter tillgodosedda och har möjlighet att forma samhället och sina egna liv.

Fokusområden

1. Beslutsfattare och medarbetare ska beakta barnperspektivet och omsätta barnets rättigheter i alla beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet
2. Barns rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering ska säkerställas
3. Barn ska ges förutsättningar att uttrycka och få sina åsikter respekterade
4. Barn och vuxna ska ha kunskap om barnets rättigheter och vad de innebär i praktiken

5. Barn ska vara trygga och skyddas mot fysiskt och psykiskt våld

Den tredje delen av programmet beskriver ansvarsfördelning, behov av kunskap och övergripande arbetssätt samt hur uppföljningen ska göras.

I bilaga definieras ett antal centrala begrepp inom området.

Implementering av programmet görs inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. I verksamhetsplanerna ska nämnder och bolagsstyrelser precisera hur de arbetar med de fokusområden som redovisas i programmet. Fokusområdena och de prioriterade frågorna utgör en grund när nämnder och bolagsstyrelser konkretiserar mål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till kommunfullmäktiges mål i stadens budget. Den ordinarie uppföljningen i tertiärrapporter och verksamhetsberättelsen utgör därmed en uppföljning av nämndens och bolagsstyrelsens insatser för att säkerställa barns rättigheter och möjligheter till inflytande.

Programmets giltighetstid föreslås vara 2018-2022.

Förvaltningens synpunkter och bedömning

Förvaltningen är positiv till att staden antar ett stadsövergripande program för barnets rättigheter och inflytande. De fokusområden som lyfts fram i programmet är angelägna områden. Särskilt viktigt är likställighetsprincipen som slås fast i punkten 2.3.

En annan viktig aspekt av programmet är att se det som ett komplement till andra styrdokument som gäller för staden och som har beröringspunkter med barns rättigheter och uppväxtvillkor. Barnkonventionens intentioner har under lång tid varit vägledande för stadens verksamheter och finns i flera styrdokument även om det inte är explicit uttryckt i dessa.

När det gäller punkten 2.5 *”Alla barn ska ha god psykisk hälsa”* under fokusområdet *”Barns rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering ska säkerställas”* är förvaltningen mer tveksam till innebörden och formuleringen. Att på olika sätt verka för barns psykiska hälsa och utveckling är självklart högt prioriterad inom förvaltningens verksamheter. Men att formulera fokusområdet på det här sättet blir missvisande då det finns många faktorer i barns individuella psykiska och fysiska förutsättningar samt uppväxtvillkor som den kommunala verksamheten inte råder över.

Det är bra att förvaltningarnas arbete med att tillgodose barnens rättigheter enligt barnkonventionen ska ligga inom ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Förvaltningen anser att kommunstyrelsen bör ta fram konkreta och mätbara indikatorer på området som är kopplade till uppgifter som går att ta fram ur gemensamma verksamhetssystem och mätningar. På så sätt säkerställs att uppföljningen görs lika över staden.

Förvaltningen ser behov av att få stöd i metodutveckling när det gäller arbetet med barnchecklistor och barnkonsekvensanalyser för olika typer av ärenden och verksamheter. Även här finns det behov av att stödet är konkret och praktiskt tillämpbart i verksamheten.

Förvaltningen tycker det är bra att kommunstyrelsen ansvarar för utbildningsinsatser under implementeringen men anser att ansvaret bör utvidgas till ett åtagande för fortlöpande informations- och utbildningsinsatser.

Bilagor

Remissunderlag

1. Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 med bilaga
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande ”Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022”

Expedieras till

KF/KS kansli, kommunstyrelsen

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 0850822310
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp (Huvudansvarig)	2017-09-04
Toni Mellblom (Ansvarig)	2017-09-04